

ἐπιδιδάσκειν τὰ ἐκτεθέντα ἐπιτροπῇ, ἀπονεμοῦσα εἰς τὴν γεωργίαν, εἰς τὴν βιομηχανίαν, καὶ εἰς ἄλλα τινὰ τῶν προϊόντων τῆς Ἑλλάδος ἱκανὸν ἀριθμὸν βραβείων πρώτης, δευτέρας, καὶ τρίτης τάξεως.

Τὰ τῆς πρώτης τάξεως ἐδόθησαν εἰς τὰ ἐφεξῆς ἀντικείμενα·

Εἰς τὴν γεωργίαν ἑξ, εἰς τὴν βιομηχανίαν τέσσαρα, καὶ εἰς τὰ ὀρυκτὰ ἓν ἀνὰ δὲ ἓν εἰς τὴν μέταξαν τοῦ ἐν Ἀθήναις μεταξουργείου τοῦ Κ. Δουρούτη, εἰς τὸν καπνὸν τοῦ ἐν Εὐδοίᾳ Σηροχωρίου, εἰς τὸν τῆς ἐν Ἐπιδαύρῳ Λιμηρᾷ Ἀπιδιάς, εἰς τὸν τοῦ ἐν Ἀργολίδι Λιγουρίου, εἰς τὴν Κερυνθιακὴν σταφίδα, εἰς τὸν σῖτον τῆς Ἀνδρου, εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις φεσουργεῖον τοῦ Κ. Παππαϊωάννου, εἰς τὰ χρυσοκέντητα φορέματα τοῦ ἐν Ἀθήναις Κ. Χ. Τζαντήλα, εἰς τὰ τυπογραφικὰ δοκίμια τοῦ Κ. Κορομηλά, καὶ εἰς τὰ ἐξ ἐρυθροῦ καὶ λευκοῦ μαρμάρου λυχνοστάσια τοῦ ἐν τῷ Παλυτεχνεῖῳ διδάκτορος Κ. Σιέγγελ.

Ἀλλὰ βραβεῖα πρώτης τάξεως ἔλαβον ἐπίσης καὶ διάφορα εἶδη Ἑλληνικῶν μαρμάρων, ἰδίως δὲ τὰ τῆς Πάρου, τὸ ἐρυθροῦν τῆς Λακωνίας, ὁ πορφύρεος τῶν Κροκεῶν, τὸ λευκὸν τῆς Πεντέλης καὶ τὸ πράσινον τῆς Τήνου.

Ἀξιοσημεῖωτον δὲ εἶναι ὅτι τῆς μικρᾶς καὶ πτωχῆς Ἑλλάδος ἀντεμειφθησαν πλείονα προϊόντα ἢ ἄλλων μεγαλητέρων καὶ πλουσιωτέρων ἐπικρατειῶν, ὡς τῆς Τουρκίας, τοῦ Παπικοῦ κράτους κτλ.

Δὲν ἀμφισβάλλομεν ὅτι ἡ τιμὴ αὕτη θέλει ἐξάψει ἔτι μᾶλλον τὴν ἐθνικὴν φιλοπονίαν καὶ φιλοτεχνίαν, καὶ ὅτι, νέας περιστάσεως δοθείσης, βέλομεν παρέξει εἰς τὴν Εὐρώπην πλείονας καὶ ἀξιολογωτέρας ἀφορμὰς νὰ ἐπαινέσῃ τὴν εἰς τὴν γεωργίαν, καὶ τὴν βιομηχανίαν, καὶ τὰς τέχνας ἐν γένει τῆς Ἑλλάδος ἐπίδοσιν.

ἀπελείπετο εἰς αὐτὴν, καὶ ὅτε ἔφθασεν ὁ κυβερνήτης, καὶ αὐτὸς ὁ ἀνένδοτος τῶν Ἑλλήνων πατριωτισμὸς ἐκινδύνευε νὰ ὑποχωρήσῃ ἐνώπιον, οὐχὶ τῆς μαχαίρας τοῦ Ἰσραήλ, ἀλλὰ τῆς παντελοῦς ἐγκαταλείψεως.

Ἐλθὼν ὁ κυβερνήτης δὲν εὗρεν εἰρήνη χάος, καὶ παρὰ τὸ χάος πόλεμον, πείναν, γύμνωσιν καὶ διχόνοιαν. Ἡ χεὶρ λοιπὸν αὐτοῦ ἤρχετο οὐ μόνον νὰ δημιουργήσῃ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος, ἀλλὰ καὶ τὰ ὄντα νὰ διαμορφώσῃ, ἔργον τοῦτο δυσχερέστερον τοῦ πρώτου. Τοιαύτη ἄρα ἐποχὴ, πάντοτε καὶ πανταχοῦ δυσεξέλεγκτος, ἔτι δυσεξέλεγκτος καθίσταται ὁσάκις τίθεται ὑπὸ τὴν βάσανον ἱστοριογράφων συγχρόνων, συνεργασθέντων μάλιστα εἰς τὰ περὶ τῆς διαφύθμειστος αὐτῆς.

Ὁ στρατηγὸς Πελλιὸν ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τῶν ἱστοριογράφων τούτων. Διακεκριμένος ἀξιωματικὸς τῆς Γαλλίας, προσκληθεὶς ἦλθεν εἰς Ναύπλιον μετὰ καὶ ἄλλων ὁμογενῶν αὐτοῦ, ἵνα συντελέσῃ εἰς τὴν διοργάνωσιν καὶ τακτοποίησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ. Συντέλεσε δὲ τῶνόντι μετὰ πολλῆς προθυμίας, καὶ ἡ Ἑλλὰς εὐγνωμονεῖ πρὸς αὐτὸν ὡς καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς Γάλλους ἀξιωματικούς, οἵτινες τοσούτῳ ἐμόχληταν ὑπὲρ τοῦ στρατοῦ τούτου. Οὐδὲ βέλομεν πώποτε λησμονῆσαι ὅτι πρὸς τὴν εὐεργεσίαν τῆς ἀποδιώξεως ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου τῶν Αἰγυπτίων, ὁ ἀνδρεῖος τῆς Γαλλίας στρατὸς προσέβητο καὶ ἄλλην, ἀνοικοδομήσας τὰ φρούρια τῆς Μεσσηνίας, καὶ διαθρέψας πτωχοὺς, καὶ δωρησάμενος γενναίως ὄπλα, ἵππους καὶ ἄλλα χρήσιμα εἰς τὸν παρ' αὐτῷ μαθητεύσαντα καὶ ἐπὶ πολὺ διὰ τῶν χρηματικῶν χορηγιῶν τῆς Γαλλίας διατηρηθέντα τακτικὸν στρατὸν τῆς ἡμετέρας πατρίδος.

Ἀλλὰ τὸν στρατηγὸν Πελλιὸν διεξερευνῶντα καὶ ἐξελέγχοντα τὰς πράξεις καὶ τὰς προθέσεις τοῦ Κυβερνήτου, ἀγαπῶμεν κατ' ἐξαιρέτον ὅτε μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Αὐγουστίνου ἐπιφέρει τὰ ὀλίγα ἄλλ' ἐμφαντικὰ ταῦτα·

« Ce fut ainsi que se termina la carrière politique des Capodistrias en Grèce; elle fut marquée par les services éminents que rendit le comte Jean dans des circonstances difficiles, services qui ne doivent point être effacés par les erreurs inséparables de la nature humaine. » (σελ. 291.)

Ἦτοι « Οὕτω πως ἐτελείωσε τὸ ἐν Ἑλλάδι πολιτικὸν στάδιον τῶν Καποδιστρίων· διεκρίθη δὲ διὰ τῶν ἐξόχων ὑπηρεσιῶν ἃς ἀπένευμεν ὁ κόμης Ἰωάννης εἰς δυσχερεῖς περιστάσεις, καὶ τὰς ὑπηρεσίας ταύτας δὲν πρέπει νὰ ἐξαλείψωσιν αἱ ἀναπόσπαστοι ἀπὸ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως παρεκτροπαί. »

Ἡ φιλαλήθεια αὕτη τοῦ Γάλλου συγγραφέως καταδεικνύεται καὶ ἄλλαχοῦ, εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς θλιβερᾶς τοῦ Ἀργους συμπλοκῆς, ὅτε ὁ Γαλλικὸς στρατὸς, καὶ τοὶ ἀσφυγνὼν ἐπιμελῶς ἕως τότε πᾶσαν πρὸς τοὺς ἐρίζοντας Ἑλλήνας σύγκρουσιν, ἠναγκάσθη, (il fut impossible d'arrêter alors la fureur des soldats. σελ. 369) νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τινων ἐξ αὐτῶν. Κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ταύτην, δι' ἣν θηρεῖ ὁ φιλέλλην συγγρα-

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

—ο—

« La Grèce et les Capodistrias pendant l'occupation française de 1828 à 1834, par le général de division Pellion. Paris 1855. »

Ἦτοι « ἡ Ἑλλὰς καὶ οἱ Καποδιστρία ἐπὶ τῆς γαλλικῆς κατοχῆς τοῦ 1828—1834 ἔτους· ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Πελλιὸν. Ἐν Παρίσι 1855. »

Ἡ ἐποχὴ ἣν ἐξελέξατο νὰ ἐξιστορήσῃ ὁ φιλέλλην συγγραφεὺς εἶναι βεβαίως ἐκ τῶν μᾶλλον κρίσιμων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν μᾶλλον πολυπλόκων ἐποχῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη ἡ Ἑλλὰς ἐταλαντεύετο μετὰ τὸν πόλεμον καὶ ἀναρχίας, μεταξὺ θριάμβων καὶ ἀποτυχιῶν, μεταξὺ τῆς δυσμενείας τῶν εὐρωπαϊκῶν κυβερνήσεων καὶ τῆς συμπαθείας τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν. Πλὴν τῆς ἀνωλὴν προστασίας οὐδὲν ἐπὶ τέλους

φείς, « τεσσαράκοντα μὲν Γάλλοι ἀπεφθάρησαν, ἐξ ὧν εἴκοσιν ἐφρονεύθησαν ἢ τραυματισθέντες ἀπέθανον, ἑκατὸν δὲ καὶ ἐξήκοντα Ἕλληνες ἔπεσαν, καὶ ἰσάριθμοι ἄλλοι ἐτραυματίσθησαν. » Quarante hommes du 21e léger furent mis hors du combat, dont une vingtaine furent tués ou moururent de leurs blessures. Les Grecs eurent environ 160 morts et autant de blessés. » (σελ. 363).

Ἐπικαλέσθημεν τὴν μαρτυρίαν τούτην τοῦ Γάλλου στρατηγοῦ, διότι ὅτε πρὸ τριῶν καὶ ἐπέκεινα ἐτῶν, δημοσιεύσαντες ἱστορικά τινα ὑπομνήματα (*) εἰπομεν ἐν παρόδῳ ὅτι ἐφρονεύθησαν 160 Ἕλληνες ἐν Ἀργεῖ, ζένος τις ὃν διέθρεψε μὲν καὶ ἀνέδειξεν ἡ Ἑλλάς, ἀλλ' ὅστις ἀποτίει τὰ τροφεῖα συκοφαντῶν αὐτὴν καὶ τὰ αὐτῆς τέκνα, διέδωκεν ἡμᾶς πρὸς τὸν τότε πρέσβυν τῆς Γαλλίας ὡς ἐπιβούλως ψευδέντας.

Ἀλλὰ πρὸς τὸν φιλέλληνα συγγραφεὰ εὐγνωμονοῦμεν ἰδίως διὰ τὸ συμπέρασμα αὐτοῦ· θέλει ὁ γενναῖος Γάλλος τὴν Ἑλλάδα μεγάλην καὶ ἰσχυράν, οὐ μόνον διότι ἀγαπᾷ αὐτὴν, ἀλλὰ διότι τὸ μεγαλεῖον καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτῆς συμφέρει καὶ εἰς τὴν εἰρήνην καὶ τὴν πολιτικὴν ἰσορροπίαν τῆς Εὐρώπης. Κατ' αὐτὸν, καὶ κατ' ἡμᾶς βεβαίως, τὸ Ἑλληνικὸν κράτος ἐπεκτεινόμενον, θέλει διαφύγει πάνταν ξένην ἐπιβρόχην, καὶ διὰ τῆς ἐμπορίας, τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς ναυτιλίας, θέλει ἀποκτήσει τὴν δύναμιν ἐκείνην ἣτις ἄλλοτε μὲν ἀνέδειξε τὴν Γένουαν καὶ τὴν Ἑνετίαν, σήμερον δὲ κατέστησε τὴν Ἀγγλίαν ἐν τῶν μεγίστων ἐθνῶν τῆς γῆς (**).

(*) Ἰδε Πανδώρα: ὁρ 59, σελ. 260. Ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις, φοβηθεῖσα μὴ ἐκπιπύσῃ τὴν ἀντιδικτασίαν τὰ ἐν Ἀργεῖ διατρέχοντα, ἔσπευσε νὰ στελεθῇ πρὸς αὐτὴν ἐπιστολὴν καὶ κυμιστὴν « χρέος ἔχοντα, ἐπαναλαμβάνοντα αὐτὰς ἡμῶν τὰς λέξεις, νὰ ὑποστηρίξῃ διὰ ζωῆς τὰ γραφόμενα, δι' ὧν παρίσταντο ὡς εὐθὲ καὶ, λόγου ἅξια τὰ διατρέχοντα ἃν καὶ εἶχον σφραγὴ 160 περίπου. . . » Ὅτε οὐδὲ καὶ ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν φρονευθέντων διακρίρυσεν ἀπὸ τοῦ Γάλλου συγγραφέως· οὗτος μάλιστα λέγει καὶ πλέον ἡμῶν προαίτιων καὶ ὅτι ἴσος ἀριθμὸς ἐτραυματίσθησαν.

(**) Τὰ κῆρυκα ὀνόματα εἰσὶ τοσοῦτοι διεστραμμένα ἐν τῷ πονήματι τούτῳ, ὥστε πολλάκις δὲν ἐννοοῦνται, ἢ καὶ ἀντ' ἐνός ἐκλαμβάνονται ὡς δύο. Οὕτω ἀντηνῶσιν ὡς Connacens (Κανακέρης) Solici καὶ Chagalambi, Archeneque de Patras καὶ Germanos, Mogarapi (Μεγαπένος) Zaharitas (Ζαχαρίτσος) καὶ πολλὰ ἄλλα. Ἀλλὰ ἀστειότερα πασῶν τῶν διαστρεφῶν εἶναι ἡ τοῦ ὀνόματος τοῦ γράφοντος τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις, ἐπικληθέντος Vtasomès, ὃ ἐστὶ μεθερμηνεύμενον Δ ρ α γ ο ὕ μ η ς.

ΠΟΙΗΣΙΣ.

(Ὅρ φ. 140, σελ. 530).

—ο—

Β'.

Ἀποχαρειαμός ().*

Ἀπεμακρύνῃς κ' ἔχασαν
Τὸ φῶς τοὺς οἱ ὀφθαλμοί μου,
Χωρὶς ἐστὲ κατήντησε
Θάνατος ἢ ζωὴ μου,

Ἡ τύχη μ' ἐγκατέλειψεν,
Ὅλα ἔφυγαν μὲ σέ,
Μόνον τὸ σκοτὸς ἔμεινε
Κ' ἡ ἀπελπισία δι' ἐμέ.

—οοο—

Ὁ νοῦς πηδᾷ διαστήματα
Διὰ νὰ εὐρεθῇ σιμά σου,
Δάση ἐρημιά καὶ σπήλαια
Πηχοῦσι τὸ ὄνομά σου,

Νυχθημερὸν τὰ χεῖλη μου
Ἐπικαλοῦνται σέ,
Μακράν, σιμὰ, εἶσαι πάντοτε
Μόνος σκοπὸς δι' ἐμέ.

—οοο—

Ἀλλὰ ὁ καιρὸς ὁ ἀδάμχστος
Ποῦ ἐκείνη θά λαμπρύνῃ
Μίαν μίαν τὰς ὠριότητας
Ποῦ ἔχεις, σκληρῶς θά σβύνῃ.

Πλὴν τὰς φυλάττουν οἱ ἄγγελοι,
Θὰ τὰς εὐρῆς ἐκεῖ,
Νὰ κάμνετε ὑπερήφανα
Τὰ οὐράνια, ἡ Ἑλλάς καὶ σύ.

—ο—

(*) Οἱ ἀνωτέρω στίχοι, τοιςκθέντες ἀπὸ τοῦ ἐν Κερκύρα γνωστοῦ μουσουργοῦ Κ. Ν. Μαντζάρου Χαλκιοπούλου, φέρονται ἐν Ἑπτανήσῳ.